

Gemeente
Sliedrecht

GR Sociaal
Tav AB GR Sociaal
Postbus 619
3300 AP Dordrecht

Gemeente Sliedrecht
Industrieweg 11
3361 HJ Sliedrecht
Postbus 16
3360 AA Sliedrecht

T (0184) 14 0184
F (0184) 41 2769
gemeente@sliedrecht.nl
www.sliedrecht.nl

Geachte leden van het Algemeen Bestuur van de GR Sociaal,

Op 1 april 2025 heeft het Dagelijks Bestuur van de GR Sociaal de gemeenteraad van gemeente Sliedrecht verzocht een zienswijze uit te brengen ten aanzien van de conceptjaarrekening 2024, voorjaarsnota 2025 en de begroting 2026. Bijgaand treft u onze zienswijze aan.

Datum
03-06-2025

Betreft
Zienswijze jaarrekening
2024, voorjaarsbrief 2025
& begroting 2026

Algemeen

Wij willen, als raad, onze dank en waardering uitspreken voor de medewerkers van de GR Sociaal. Dagelijks staan uw medewerkers klaar om onze inwoners bij te staan met hulp en ondersteuning op het gebied van bestaanszekerheid, maatschappelijke ondersteuning en de begeleiding naar werk.

Uw kenmerk

Deze dank en waardering geldt extra voor de afgelopen periode. Een periode waarin, naar aanleiding van een anonieme brief van (oud) medewerkers in de pers in december 2024, een diepgaand onderzoek in en rond uw organisatie is uitgevoerd. Ook toen en nu hebben uw medewerkers zich dagelijks ingezet en hebben onze inwoners geen last gehad van de interne onrust die de brief en het daarop volgende onderzoek met zich heeft meegebracht.

Ons kenmerk

Bestuurlijke opdracht

De financiële positie van gemeenten staat onder druk als gevolg van de geplande korting door de rijksoverheid op het gemeentefonds. Dit zorgt dat wij, als gemeenteraad, ondanks recente tegemoetkomingen van het Rijk, de komende jaren geen sluitende begroting meer kunnen vaststellen.

Afdeling
Samenleving

Telefoon direct
0184-495913

Om het tij te keren is in 2024 aan de hand van de bestuurlijke opdracht 'Toekomstbestendig Sociaal Domein' onderzocht welke mogelijkheden (knoppen) er binnen de verantwoordelijkheden van de GR Sociaal zijn om bij te dragen aan het beheersbaar houden van de kosten in het Sociaal Domein. Hiervoor zijn drie sporen voor geformuleerd:

Behandeld door
Juliette Groenendijk

1. Aanpassingen van de uitvoering en de bedrijfsvoering

In deze eerste lijn ligt de focus op het streven naar een zo efficiënt mogelijke uitvoering.

2. Aanpassingen in het beleidsprogramma

Om de kostenontwikkeling verder te kunnen beheersen, is aanpassing van het beleidsprogramma opgenomen als onderdeel van de Bestuurlijke Opdracht. Gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor het maken van de inhoudelijke beleidskeuzes die invloed kunnen hebben op deze geldstroom.

3. Onderzoeken van kansen voor nadere samenwerking

De maatregelen in spoor 3 gaan over kansen door op een andere manier samen te werken in het sociaal domein. De uitwerkingsopdrachten in dit spoor geven inzicht in meer duurzame oplossingen.

Het is voor ons als gemeenteraad lastig om, op basis van de verschillende P&C documenten een goed totaaloverzicht te krijgen van reeds bekende financiële effecten en in welke P&C documenten die al wel of niet verwerkt zijn, nog uit te werken financiële effecten en wanneer die dan bekend (kunnen) zijn en verwerkt (kunnen) zijn. Wij juichen daarom toe dat er tussen de Drechtsteden en de GR Sociaal een afspraak is gemaakt dat de GR sociaal een totaaloverzicht hiervan gaat opstellen en dit doet toekomen aan de gemeenten voor besluitvorming over de gemeentelijke kadernota's 2026-2028.

Jaarrekening 2024

We zien dat er in 2024 diverse mooie stappen zijn gezet door de GR Sociaal/sociale Dienst Drechtsteden. Bijvoorbeeld het implementeren van de gemeentegerichte teams binnen de inhoudelijke opgaven, het trainen van medewerkers in stress sensitief werken en het voeren van bestaanszekerheidsgesprekken met cliënten. Waar we eerder onze zorgen hebben geuit over de wachtlijsten binnen de Wmo, waarderen wij de inhaalslag die is gemaakt door het project achterstanden.. Een inspirerend voorbeeld van procesverbetering vinden wij de nieuwe werkwijze waarbij casemanagers dementie, dankzij vertrouwen in hun expertise, zelf indicaties voor dagbesteding kunnen aanvragen. Dit verkort wachttijden en voorkomt dat inwoners hun verhaal meerdere keren moeten doen. Wij vragen u dit soort innovatieve aanpakken verder te stimuleren.

U presenteert in de jaarrekening 2024 ook diverse zinvolle cijfers over cliënten. Deze cijfers bevatten voor de maatschappelijke opgaven 'bestaanszekerheid' en 'ontwikkelen naar werk' vaak (niet altijd) alleen totalen voor de gehele GR Sociaal. Bij de opgave 'zorg voor ondersteuning' zien we meer cijfers toegespitst per gemeente. Graag hadden wij, als gemeenteraad, bij de opgave 'bestaanszekerheid' en 'ontwikkelen naar werk' ook meer cijfers uitgesplitst gezien per gemeente. Wij roepen u op om in volgende P&C stukken naast totale cijfers op deze onderdelen ook meer cijfers per gemeente te delen.

Een aantal ontwikkelingen die geschetst worden in de jaarrekening 2024 baart ons zorgen.

Het gaat dan om de lagere uitstroom vanuit het bijstandsbestand, waarbij er tegelijkertijd re-integratiemiddelen overblijven, en de toename van de uitgaven op minimabeleid. Ook op de Wmo zien we een toename van de uitgaven op huishoudelijke ondersteuning en begeleiding.

Wij zijn door u, via informatiebrieven en raadsbijeenkomsten, al uitgebreid geïnformeerd over de uitdagingen die het huidige bijstandsbestand met zich meebrengt. Wij zien ook in de jaarrekening de inzet die uw organisatie pleegt om toch tot uitstroom te komen. Gezien de realisatie over 2024, die lager is dan uw organisatie had verwacht in combinatie met de inspanningen die zijn gedaan om de realisatie

te halen, vragen wij ons af of u de ambitie die u zicht stelt niet te hoog is en of deze naar beneden moet worden bijgesteld. Een andere verdeling van re-integratiemiddelen kan daarvoor helpend zijn om toch een stukje van de ambitie te realiseren. Zie daarvoor ook onder het kopje begroting 2026.

Inhoudelijk juichen wij de toename van het gebruik van minimaregelingen toe, dat betekent dat meer inwoners beter kunnen rondkomen. Tegelijkertijd betekent dit voor ons een grotere uitgave in een financieel lastige tijd, waardoor deze ontwikkeling enigszins dubbel aanvoelt.

Tot slot het resultaat en de resultaatbestemming. De Jaarrekening 2024 laat een positief resultaat zien van ruim € 3 miljoen. Dit resultaat komt met name door een overschot op het onderdeel bedrijfsvoering, dat is ontstaan door het grotendeels niet kunnen invullen van vacature- en inhuurruimte. We zien, vooruitkijkend naar de voorjaarsrapportage 2025, wel dat het tekort is teruggelopen naar 14,59 Fte per 1 maart 2025. Prioriteiten stellen en temporiseren zijn, naast actieve werving en behouden van personeel, mogelijke oplossingen mocht de openstaande vacature ruimte structureel van aard worden.

Er wordt een voorstel gedaan om een deel van het positieve resultaat over 2024 in te zetten voor een resultaatbestemming ter hoogte van € 700.000. Dit als dekking voor de kosten die gemaakt worden voor onderzoek naar aanleiding van de anonieme brief van (oud) medewerkers. Wij begrijpen de noodzaak van een zorgvuldig en objectief onderzoek en de noodzaak om daar budget voor te hebben. Aangezien een groot deel van het positieve resultaat voortvloeit uit bedrijfsvoering vinden wij de resultaatbestemming ook inhoudelijk passend.

Mede door het overschot op bedrijfsvoering en de lagere Wmo-uitgaven, met name door de aanzienlijke daling binnen de door u benoemde moeilijk voorspelbare post van hulpmiddelen, blijft het bedrag dat gemeente Sliedrecht nog moet bijbetalen beperkt tot circa 60.000 euro." Dat is prettig, maar baart op de langere termijn zorgen door de oorzaken van het resultaat over 2024, te weten veel openstaande vacatures en wellicht "geluk" dat we weinig dure hulpmiddelen hebben moeten verstrekken.

Voorjaarsbrief 2025

De Voorjaarsbrief is financieel-technisch van aard en betreft een actualisatie van de begroting 2025 op basis van de resultaten 2024, de uitgangspuntennotitie 2026 en overige algemene trends en ontwikkelingen. De Voorjaarsbrief 2025 GR Sociaal leidt tot een totale verhoging van de lasten en baten met € 18,3 mln. ten opzichte van de actuele Begroting 2025. Daarvan komt € 13,2 mln. ten laste van de gemeente, dit leidt tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage voor 2025. Voor Sliedrecht leidt dit tot een verzwaring van de lasten met € 1,572 miljoen, waarvan we bijna € 550.000 kunnen opvangen met hogere BUIG-inkomsten en circa € 282.000 uit het overschot Beschermd wonen (overheveling individuele begeleiding van beschermd wonen naar Wmo) Het resterende bedrag, € 740.000 betekent financieel een grote opgave voor 2025 voor de gemeente Sliedrecht.

In de voorjaarsbrief wordt duidelijk aangegeven waar de lastenverzwaring door ontstaat. Dit betreft grotendeels autonome ontwikkelingen bij bestaanszekerheid (€ 8,2 miljoen) en zorgen voor ondersteuning (€ 3,9 miljoen).

Bij bestaanszekerheid wordt onder meer aangegeven dat er eind 2024 minder uitstroom uitkeringsgerechtigden is gerealiseerd dan waar in de actuele Begroting van 2025 is uitgegaan. Dat maakt dat we in 2025 starten met een hoger aantal en dat we rekening moeten houden met de stijging van uitkeringen. We worden door het Rijk ook (deels) gecompenseerd door hogere BUIG middelen. We zien in de voorjaarsnota een onverminderde inzet terug om inwoners in de bijstand toch stappen te laten maken en op termijn (gedeeltelijk) uit te laten stromen naar werk. Gezien het resultaat in 2024 maken we ons wel zorgen of de, weliswaar bijgestelde, ambitie op uitstroom haalbaar is. We willen u verzoeken dit goed te monitoren en waar nodig bij te stellen, om met elkaar een zo reëel mogelijk beeld te hebben van de (verwachte) uitgaven.

Daarnaast zien we een toename van de uitgaven op de minimaregelingen. We beseffen dat we als gemeente gaan over het minimabeleid. Mogelijk worden er door ons, als gemeenteraad, beleidswijzigingen doorgevoerd op het minimabeleid, in het kader van de financiële opgave vanaf 2026. Als dit het geval is, zullen we dit uiteraard zo spoedig mogelijk aan u melden.

Bij zorgen voor ondersteuning zijn de hogere lasten vooral het gevolg van de aanbesteding Wmo Huishoudelijke ondersteuning. We roepen op tot maatregelen om de uitgaven te dempen, zoals maatregelen rondom de was-en strijkservice en individuele begeleiding.

Begroting 2026

De begroting 2026 laat een forse stijging zien in de gemeentelijke bijdrage. Voor de gemeente Sliedrecht betreft het een verhoging van € 1,8 mln waarvan we bijna € 800.000 euro kunnen dekken door extra inkomsten op de BUIG en Wmo (deels ook overschot beschermd wonen). Er blijft dan nog een forse opgave over van € 1 mln.

De verhoging van deze lasten wordt, net als in 2025, veroorzaakt door grotendeels autonome ontwikkelingen bij bestaanszekerheid en zorgen voor ondersteuning.

Bij bestaanszekerheid werkt de lagere realisatie van uitstroom uit de bijstand eind 2024 niet alleen door in 2025 maar ook in 2026 en verder. In de begroting zien we vanaf 2027 een kleine daling in de uitgaven hierop. Tegelijkertijd wordt er in de begroting 2026 nog vastgehouden aan een ambitie qua uitstroom die hoger ligt dan de cijfers van het CPB verwacht. De GR sociaal zet veel in op het realiseren van extra uitstroom en het is enerzijds te bewonderen dat de ambitie is om een hogere uitstroom te realiseren. Ook voor de inwoners die het betreft, die dan niet of minder afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering en naar vermogen mee kunnen doen aan de samenleving. Tegelijkertijd hebben wij als gemeenteraad behoefte aan een realistische begroting. Met de huidige onrust in de wereld en de mogelijke gevolgen daarvan voor de Nederlandse economie en werkgelegenheid willen wij u vragen om deze ambitie nog een kritisch tegen het licht te houden op haalbaarheid. Daarnaast kan een hogere uitstroom uit de bijstand, en op termijn dus een lager bijstandbestand, op termijn leiden tot een lagere bijdrage van het rijk via de BUIG middelen. Graag zouden we meer inzicht van u krijgen of een verlagen op uitkeringsuitgaven op termijn ook tot een betere financiële positie leidt van de gemeente qua uitgaven en inkomsten.

In de begroting 2026 geeft u ook aan dat *"Voor inwoners die mogelijk wel op termijn betaald werk kunnen doen (profiel 2) gaat de opgave Ontwikkelen naar Werk in elke gemeente lokale samenwerkingsafspraken maken. Bewoners werken dicht bij huis en in kleine stapjes aan hun*

ontwikkeling. Hiervoor wordt intensief samengewerkt met o.a. lokale (ontwikkel)bedrijven". Wij juichen deze ontwikkeling toe omdat we de opvatting delen dat we samen met onze lokale partners van betekenis hierin kunnen zijn. Wij willen u daarbij wel meegeven dat daarbij dan ook de mogelijkheid moet ontstaan om re-integratiemiddelen echt lokaal in te zetten, dan wel tussen de sociale dienst en lokale partijen rechtstreeks of via de gemeente. Juist ook omdat, blijkens de jaarrekening 2024, er soms geld over blijft op het onderdeel re-integratie. Als gemeente Sliedrecht willen we daarbij ook inzetten op een lokale plek voor activiteiten vanuit het Regionaal Werkcentrum.

En we missen in deze ontwikkeling het thema 'simpel switchen' tussen bijvoorbeeld een voorziening vanuit de participatiewet en de Wmo. Graag zouden we willen weten welke stappen en ontwikkelingen u voor zich ziet op dit thema in 2026 en verder.

In de begroting 2026 benoemt u de realisatie van het AZC in Dordrecht, waarbij wordt gestart met de 'Vroege Start', waarbij de inburgering al aanvangt tijdens het verblijf in het AZC in plaats van bij huisvesting in de Drechtsteden. Wij zijn te zijner tijd benieuwd naar verloop hiervan en de mogelijkheid dit ook op te pakken bij de mogelijke realisatie van een AZC in Sliedrecht. Daarnaast willen de GR sociaal verzoeken om voor statushouders verbonden aan Sliedrecht, maar nog verblijvend in een doorstroomlocatie in de regio (bijvoorbeeld Rotterdam), ook in te zetten op "Vroege Start"

Als het om zorgen voor ondersteuning gaat, zien we dat u verwacht dat de kosten oplopen, met name voor huishoudelijke ondersteuning, vervoer en individuele begeleiding. Dit komt met name door een toename van de vraag naar deze voorzieningen. Daarbij verwachten wij dat door aanpassingen in Herstelgerichte ondersteuning de beoogde besparingen waar u in deze begroting rekening mee houdt, niet langer haalbaar zijn.

Bij zorgen voor ondersteuning geeft u aan dat belangrijke pijlers onder de ondersteuning worden gevormd door 'normaliseren' en 'eigen regie'. Dit komt tot uiting in de beweging van de "Wmo naar de voorkant". Dat wil zeggen de aansluiting met de lokale wijkteams en initiatieven voor lichte vormen van begeleiding en dagbesteding. Op deze wijze probeert u grip te krijgen op de uitgaven. Wij ondersteunen deze beweging van harte, omdat wij denken dat het betere en betaalbaarder ondersteuning oplevert voor onze inwoners. Tegelijkertijd betekent dit ook dat onze uitgaven voor het voorveld kunnen gaan toenemen. Wij zouden het waarderen als uw organisatie met ons meedenkt om deze kosten ook zo beperkt mogelijk te houden.

Tot slot

De GR Sociaal heeft op basis van de Samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Dordrecht de intentie (deels) mee te verhuizen naar het Dordthuis. Daarnaast wordt onderzocht wat de optimale indeling is voor de toekomstige huisvesting van de organisatie en welke locaties hiervoor geschikt zijn. De verwachting is dat in 2026 de verhuizing zal starten naar de nieuwe locaties.

In de Voorjaarsbrief 2025 is een voorbereidingskrediet gevraagd voor het verder uitwerken van plannen e.d. voor dit pand. Op dit moment is nog niet volledig helder wat de nieuwe locaties betekenen voor de

begroting 2026, zowel in exploitatie als in investering. We ontvangen graag zo snel mogelijk informatie onder de noodzakelijke wijzigingen die zich met zich meebrengt voor de begroting 2026 en verder.

Samenvattend zien we een extra financiële uitdaging voor 2025, 2026 en verder, waar relatief weinig grip op mogelijk lijkt door autonome ontwikkelingen. We willen u vragen actief te blijven mee denken met ons om, daar waar het kan, wel grip te krijgen.

Tegelijkertijd gaan wij als gemeenteraad ook aan de slag met de financiële uitdagingen die het ravijnjaar met zich meebrengt. Dat kan betekenen dat wij tot besluiten komen die een begrotingsaanpassing van uw kant vragen. Bijvoorbeeld op het minimabeleid of 'Wmo naar de voorkant'. Wij zullen hier zo snel mogelijk met u over communiceren.

Wij verwachten dat u conform de Wet op de gemeenschappelijke regelingen een reactie uit zult brengen op de door ons ingebrachte punten en dat de door ons ingebrachte punten hun weg zullen vinden in de uitvoering.

Hoogachtend,

Namens de gemeenteraad,
De griffier,

De burgemeester,

mr. R.P.A. van Aalst

Mr. Drs. J.M. de Vries